

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* С. Горова, Т. Гранчак, О. Пестрецова, Н. Половинчак *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 26
(12 квітня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	18
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	26
ПОЛІТИКА	35
ЕКОНОМІКА.....	37

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

12 квітня Прем'єр-міністр Російської Федерації

В. Путін відвідує Україну з робочим візитом

Під час перебування в Києві відбудеться зустріч глави російського уряду з Президентом України В. Януковичем, а також відбудуться переговори з українським Прем'єр-міністром М. Азаровим. Переговори з керівництвом України торкнуться найбільш актуальних питань двостороннього співробітництва, у тому числі в таких важливих галузях, як енергетика, торгово-економічні зв'язки, транспорт, реалізація спільних програм у галузі авіаційної промисловості.

Зокрема, В. Путін і Прем'єр-міністр України М. Азаров, як співголови Комітету з питань економічного співробітництва російсько-української міждержавної комісії, обговорять хід реалізації домовленостей, досягнутих у рамках даного комітету, а також підготовку його чергового засідання.

Очікується, що під час зустрічі В. Путіна з В. Януковичем буде порушена тематика можливого приєднання України до Митного союзу й сформованого Єдиного економічного простору Росії, Білорусі та Казахстану. «Відновлення у 2010 р. російсько-українських відносин, відхід від протиприродної конфронтації надали серйозний імпульс торговельно-економічного співробітництва двох країн», – наголошується в повідомленні прес-служби уряду РФ.

Міністерство закордонних справ України вважає, що обговорення шляхів співпраці України з Митним союзом у рамках Єдиного економічного простору стане ключовим питанням під час візиту Прем'єр-міністра Росії В. Путіна в Україну 12 квітня. Про це повідомив директор департаменту інформаційної політики МЗС О. Волошин.

О. Волошин також зазначив, що метою візиту є виключно економічне партнерство (*Західна інформаційна корпорація (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 11.04; Finance.ua (news.finance.ua). – 2011. – 12.04*).

12 квітня – Всесвітній день авіації та космонавтики

Цього ж дня відзначають День працівників ракетно-космічної галузі України. Нинішнє свято ювілейне: 50 років тому, 12 квітня 1961 р. з космодрому «Байконур» стартував перший космонавт планети Ю. Гагарін.

Рівно за тиждень до річниці першого польоту людини в космос російський ракетноносій «Союз» вивів на орбіту новий космічний корабель «Юрій Гагарін». Треба зазначити, що системи управління ракетноносія виготовлені в Україні – на ДНВП «Об'єднання Комунар» у Харкові. Як повідомив заступник генерального директора Національного космічного агентства України Е. Кузнецов, система

стикування корабля до Міжнародної космічної станції також виготовлена в Україні – на підприємстві «Курс», колишньому Київському радіозаводі, де виробляються системи стикування транспортних і пілотованих кораблів із МКС. «Харківський Комунар» – один із кращих розробників систем управління. Ними обладнані ракети «Союз», «Протон», «Зеніт». Нині це об'єднання розробляє систему управління для перспективної ракети «Циклон-4», яка стартуватиме з космодрому Алякантара в Бразилії.

За словами Е. Кузнецова, Україна посідає престижне місце на ринку світових послуг, з нею прагнуть співпрацювати і укладають солідні контракти, оскільки наша космічна техніка є дуже надійною. Так, перша з двох ступеней нової американської ракети-носія «Таурис-2» виготовлятиметься в Україні, на Південному машинобудівному заводі. «Американці звернулися до нас із пропозицією взяти участь у цьому проекті, і ми сподіваємося, що наприкінці 2011-го – на початку 2012 р. ця ракета стартує. Вона повинна забезпечити доставку вантажів на МКС замість знятих з експлуатації шаттлів», – сказав заступник гендиректора Національного космічного агентства.

Сьогодні Україна залишається космічною державою, має і технічні, і наукові потужності, бере участь у кількох міжнародних програмах. Після розпаду СРСР в Україні залишилася третина науково-технічного та економічного космічного потенціалу. Космічними технологіями у світі нині займається близько 150 держав, проте Україна входить у шістку держав, які мають повний цикл виробництва космічної техніки.

Експерти погоджуються: Україна у світовій спільноті дійсно виступає як ракетно-космічна держава, але щороку позиції втрачаються. Фінансове забезпечення – одна з найсерйозніших проблем галузі. Кадри – ще одна проблема в українській космонавтиці: середній вік тих, хто працює у космічній галузі – 52–54 роки.

Для того, щоб запобігти витісненню нашої країни на периферію із однієї з найпрестижніших науково-технічних галузей у світовій економіці, необхідна державна підтримка вітчизняних учених, конструкторів. Український уряд наприкінці березня затвердив концепцію реалізації державної політики у сфері космічної галузі. Її розвиток до кінця 2032 р. влада оцінює у 38,5 млрд грн. Основними напрямками політики стане забезпечення розвитку космічних технологій, зокрема розвиток вітчизняної космічної системи «Січ», створення цифрової супутникової системи з використанням космічних апаратів зв'язку та мовлення «Либідь», збільшення науково-технічного потенціалу, зокрема проведення космічних досліджень, експериментів, участь у проведенні досліджень на Місяці.

Разом з тим велика роль відведена розробці ракетно-космічної техніки та технологій її створення, яка передбачає космічні ракетні комплекси з ракетою-носієм «Циклон-4» і ракетою-носієм «Маяк», космічну платформу, космічний буксир «Кречет», авіаційно-космічний комплекс «Повітряний старт», створення

апаратів для зондування землі.

Крім того, також передбачені вдосконалення структури космічної промисловості, забезпечення реалізації ефективної кадрової політики, забезпечення комерціалізації космічної діяльності, міжнародне співробітництво у сфері космічної діяльності.

Поки що ж українські науковці розраховують швидше на зацікавленість у вітчизняних проектах міжнародної спільноти. Так, ще на початку 90-х років минулого століття на основі досліджень українських учених на чолі з академіком В. Барьяхтаром реагування іоносфери на земні коливання, Україна планувала запустити супутник для відстеження змін в іоносфері з метою прогнозування землетрусів – проблема, актуальність якої наочно продемонструвала трагедія в Японії. Проте тоді реалізація проекту потребувала 50 млн дол. і через недофінансування космічної галузі проект закрили. «Ми з космічної програми на ці дослідження нічого не отримуємо. З бюджету Академії наук ми отримуємо на фундаментальні дослідження тільки 7 млн грн на рік», – сказав в інтерв'ю Deutsche Welle директор головної астрономічної обсерваторії НАН України Я. Яцків. За його словами, нині є потреба поновити проект, однак тепер він коштує вже 300 млн дол. Фінансову підтримку готовий надати Євросоюз, але за умови кооперації міжнародних учених, зазначив Я. Яцків. «Разом з Європою планується запустити три супутники в іоносферу і крім пошуків передвісників землетрусів вивчати саму іоносферу, бо від неї залежить все біологічне життя на Землі», – повідомив учений. За його словами, один із супутників збере Росія, до цього поновленого проекту «Іоносат» долучиться і Польща.

Загалом ЄС нещодавно заявив про плани посилення власної політики в галузі космічних програм та наближення до рівня таких конкурентів, як США чи Китай. Очевидно, що і Україні слід дбати про те, щоб зберегти й зміцнити економічно стійку, конкурентоспроможну ракетно-космічну галузь національної економіки, що забезпечить провадження космічної діяльності відповідно до сучасних вимог та національних інтересів.

(Інформація СІАЗ)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак канд. іст наук, заввідділу СІАЗ НБУВ

Послание Президента депутатам ВР: quo vadis?

7 апреля Президент Украины В. Янукович выступил в Верховной Раде с Посланием к ВР.

В своем выступлении глава государства дал оценку деятельности властной команды за минувший год, а также очертил первоочередные задачи в сфере социально-экономического и политического развития Украины.

В частности, в своем Послании В. Янукович заявил, что недоволен результатами деятельности власти за первый год его президентства.

«Давая общую оценку работе власти за прошедший период, могу ли я быть доволен первыми итогами? Опережая критиков и оппонентов, сразу и откровенно скажу – нет. Из замыслов и планов на 2010 г. мы смогли реализовать максимум треть», – сказал В. Янукович.

Причины низкой эффективности власти он объяснил тем, что «власть и общество были не готовы к предложенным изменениям».

«Я понимаю опасения людей, что любые радикальные изменения могут ухудшить и без того сложную их жизнь, но вывод категоричен: нужно сломать практику промедления и инерции, преодолеть растерянность политиков и бюрократический саботаж», – заявил В. Янукович.

В числе приоритетных направлений Президент назвал **укрепление безопасности страны, борьбу с коррупцией, пенсионную реформу и реформу здравоохранения, модернизацию образования и науки**. По-прежнему в центре внимания власти будет пребывать **проблема стимулирования бизнеса и инвестиций, а также усилия по «запуску» рынка земли**.

Что касается внешнеполитической деятельности, то В. Янукович еще раз подчеркнул **неизменность евроинтеграционного курса Украины, равно как и поддержания взаимовыгодного партнерства с Россией и США**.

Ежегодное Послание главы государства парламенту вместило в себя и **предложения по смене системы выборов**.

В частности, Президент считает целесообразным проводить следующие выборы в Верховную Раду по смешанной системе – наполовину по партийным спискам, наполовину по мажоритарным округам. Для партий В. Янукович хочет поднять проходной барьер с 3 % до 4 %, а для блоков – до 5 %. Это, по мнению главы государства, обезопасит законодательный орган от попадания в него откровенных политических маргиналов.

Высказанная В. Януковичем идея о необходимости изменений избирательного законодательства вызвала широкий резонанс и оживленные комментарии политиков и экспертов.

Народный депутат- «регионал» С. Кивалов считает, что «введение на выборах в Верховную Раду Украины смешанной избирательной системы позволит повысить ответственность власти перед гражданами, а избрание народных депутатов от конкретных округов станет гарантией ответственности народных избранников перед своими избирателями в регионах».

Позитив политик видит и в повышении проходного барьера – по его мнению, увеличение требований автоматически повышает и ответственность для партий и депутатов.

С ним солидарен **руководитель Агентства моделирования ситуаций В. Бала**, по мнению которого страна выиграет от повышения проходного барьера: «Если из пяти-шести серьезных партий будет два-три объединения, блока, это будет лучше для страны. Поэтому я считаю, что здесь больше позитива, чем негатива. Негативные моменты есть в отношении некоторых политических сил и партий, но в общем для страны, я думаю, здесь больше плюсов».

Одобрительно, хотя и исходя из иных соображений, отнесся к предложению Президента **лидер партии «Братство» Д. Корчинский**.

«Я эту инициативу оцениваю очень позитивно в том плане, что в обществе все еще существуют парламентские иллюзии», – отметил он. Политик уверен, что общество никак не может понять, что все свои проблемы оно должно решать через восстание, а не через выборы. «Если это будет сделано, то значительная часть подобных иллюзий исчезнет, то есть люди поймут, что попасть в ВР при помощи такого народного проекта будет еще тяжелее, да и значимость депутатского мандата сильно упадет», – считает Д. Корчинский.

Директор Украинского центра социальной аналитики Е. Филиндаш рассматривает высказанные Президентом предложения по изменению избирательных правил, как призванные усилить влияние главы государства в парламенте: «В. Янукович хочет усилить свое влияние в будущем парламенте. С помощью смешанной системы это сделать легче, чем с помощью пропорциональной. Это показывает и опыт подобных выборов во времена Л. Кучмы, и опыт последних местных выборов, так как задействование админресурса на мажоритарных округах более эффективно. Поэтому в очередной раз в Украине избирательное законодательство подстраивается под политические перспективы и планы власти».

Это же касается предложения о повышении проходного барьера, поскольку потенциально сокращается количество фракций в будущем парламенте, что упрощает «обеспечение большинства для себя».

Реформа избирательной системы нужна, но она должна быть комплексной, обращает внимание **руководитель Международного института демократии С. Таран**. По его словам, от того, поднимется ли проходной барьер с 3 % до 4 %,

кардинально ничего не изменится.

«Для того, чтобы обеспечить приход новых людей, инструментом должна быть мажоритарная система. Очень важно, чтобы мажоритарная система предусматривала механизм отзыва депутата, если он оказался непрофессиональным в ВР. Тогда мы обеспечим приход новых кадров. Чтобы обеспечить прозрачность процесса, нужно ставить вопрос о специфическом формировании избирательных комиссий на местах», – заметил С. Таран, подчеркнув при этом, что пока Президент говорит о средствах, а не о цели. И, следовательно, особого толку ждать не приходится.

Не согласен с такими выводами **директор украинского филиала Института стран СНГ В. Корнилов**: «Я считаю, что откат от того, к чему мы долгие годы шли, не сослужит пользу ни парламентской системе Украины, ни самому В. Януковичу, ни всем политическим партиям, включая ПР. Я понимаю, что очень много людей в окружении В. Януковича, которые на него влияют больше, чем на ПР, были бы заинтересованы в такой системе. Немало бизнесменов тяготились необходимостью сотрудничества с партиями. Но как только они освободятся от политических партий, развитие партийной системы у нас вновь затормозится, вновь будет отброшено назад. В стратегическом смысле это не принесет пользы ни ПР, ни В. Януковичу, ни Украине в целом».

В то же время **руководитель Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко** предлагает не спешить с выводами и оценками.

«Мой опыт политического анализа говорит о том, что решающую роль будут играть не предложения в текстовом послании, а законодательные инициативы. Насколько известно, в том законопроекте, который сейчас готовится, в том числе и с участием Администрации Президента, Минюста, речь не идет о блоках, то есть уже есть различия», – обращает внимание политолог.

Идея повышения избирательного барьера, по его словам, тоже обсуждается, но она не является predetermined.

«Дебатируется идея о том, что барьер должен быть от 3 до 5 %. В итоге возможен вариант повышения, но думаю, что ненамного. Смешанная система – да, это уже почти решенный вопрос, но нюансы по смешанной системе пока еще открыты. Так что, думаю, будут различия между тем, что написано в тексте Послания, и тем, что мы увидим в качестве законодательной инициативы либо от Президента, либо от правительства», – заметил В. Фесенко.

Не менее дискуссионным стал и высказанный Президентом в Послании тезис **о формате сотрудничества с Таможенным союзом – «3+1»**.

Что это за «пакетное соглашение», все пока теряются в догадках. Насколько глубоко проработана предложенная формула – тоже вопрос. По информации издания «Зеркало недели», знакомые с сутью нового формата в Администрации Президента поясняют, что он мог бы включать в себя, в частности, секторальные соглашения о свободной торговле, создание «свободных экспортных зон»,

реализацию совместных программ развития инфраструктуры и транзитных коридоров, унификацию тарифов и правил транспортных перевозок, совместную модернизацию системы госстандартов по европейским образцам, разработку и внедрение механизмов повышения эффективности сотрудничества таможенных и налоговых органов, создание общего рынка образовательных услуг и многое другое.

Более подробное описание формата «3+1», по всей видимости, будет презентовано лично российскому премьеру В. Путину.

Как отмечает газета «Сегодня», комментируя идею «3+1», «судя по всему, это теперь и будет основной идеей на ключевых для будущего Украины переговорах Киева с Москвой и ЕС. С одной стороны, мы не отказываемся от перспективы сближения с Евросоюзом и создания зоны свободной торговли на западном направлении. И не собираемся становиться полноценными членами ТС. С другой стороны, попытаемся показать России, что мы готовы интегрироваться и с ней (а это нужно, чтобы сделать более выгодными условия поставки газа и сохранить доступ на российский рынок для украинских товаров). Но – по “особой” схеме».

В целом же Послание Президента вызвало неоднозначную реакцию как со стороны политиков, так и в экспертной среде.

Бывший Президент Украины Л. Кравчук считает, что нынешний глава государства В. Янукович намерен «демонтировать олигархически коррумпированную систему власти в государстве».

«Я вижу, что в докладе (ежегодное Послание Президента Верховной Раде. – Ред.), в его действиях есть признаки того, что он хочет», – сказал Л. Кравчук эфире программы «Шустер Live» вечером в пятницу, 8 апреля.

При этом он добавил, что «если Президент В. Янукович демонтирует или хотя бы начнет демонтировать олигархически коррумпированную систему власти в государстве в целом и изменит доверие людей к закону, придет к новой Конституции, над которой уже начали работать, то я абсолютно убежден, что Виктор Федорович станет в истории человеком, который это начал».

В то же время Л. Кравчук заявил, что «если не начнет – будет как все». По его словам, у В. Януковича на сегодняшний день «есть воля и есть поддержка», чтобы изменить систему власти. Вместе с тем, по словам первого Президента Украины, на сегодняшний день данный процесс еще не начался.

Внефракционный нардеп из парламентской группы «Реформы ради будущего» Т. Чорновил заявил: «Я считаю, что он (Янукович. – Ред.) сказал правильные вещи, но не было ни одного месседжа. Вспомните вступление Б. Обамы два года назад: из него два месседжа обсуждают до сих пор. А у нас зацепится не за что. Конечно, может идти дискуссия, все ли так хорошо или несколько хуже. Но в Послании Президента должны быть зафиксированы нюансы, которые должны быть ключевыми, отправная точка. Но изюминки нет».

Вместе с тем в среде оппозиции Послание ожидаемо встретили разной степенью критики.

По мнению **Н. Мартыненко, народного депутата Украины, председателя фракции НУ – НС**, «в самом Послании Президента я не увидел конкретики. Невозможно отследить, получить месседж, что же должна делать власть, какой план действий. Но выступление было. Виктор Федорович – Президент, и это его позиция. Но это говорит о том, что его команда не работает, и Президенту нужно делать выводы».

Лидер партии «Фронт змін», народный депутат А. Яценюк заявил, что в своем ежегодном Послании к Верховной Раде В. Янукович не дал ответов на вопросы о том, как будет развиваться страна на протяжении всех следующих лет его каденции.

По его словам, Президент должен был определить четкие приоритеты. «Это Послание Президента, которое должно было определить стратегические цели на 2011 г. Но он говорил много и обо всем сразу. Невозможно за год провести более 20 реформ, о которых сказал Президент», – отметил А. Яценюк.

Итогом речи Президента, как сказал политик, должно было стать увольнение высших чинов исполнительной власти. «Президент обязан был подвести итоги 2010 г., начиная с экономического падения, долговой ямы, роста безработицы, роста цен и тарифов, полной и тотальной неопределенности во внешней политике. И результатом этого выступления должно было быть заявление Президента о том, что он принял решение отправить правительство в отставку», – подчеркнул народный депутат.

Также он отметил, что Послание В. Януковича дезориентировало чиновников. «Абсолютно понятно, что после этого Послания Президента власть вообще не будет знать, что делать. Они не знали что делать в 2010 г., теперь они не будут знать, что делать в 2011 г.», – отметил А. Яценюк.

Кроме того, лидер «Фронту змін» указал на полную неопределенность в Послании Президента относительно внешней политики: «Мы идем в Брюссель, но покупаем билеты в Москву. Мы подпишем зону свободной торговли с Евросоюзом, но еще и вступим в Таможенный союз с Россией, Белорусью и Казахстаном, а потом их всех в кучу объединим».

Лидер партии ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко на своей странице в Twitter назвала выступление Президента В. Януковича «съездом КПСС 30-летней давности». «Обещал какую-то стратегию, но получилась, как всегда, елка», – добавила она.

Более радикально высказался **лидер ВО «Свобода» О. Тягнибок**. Комментируя Послание В. Януковича Верховной Раде, он заявил: «Нынешнее Послание Президента Украины свидетельствует о полной неспособности действующей власти руководить государством, хозяйничать в экономике, защищать национальные интересы, обеспечивать достойное социально-экономическое положение народа.

Хаотическим набором общих фраз, банальных лозунгов, противоречивых тезисов просматривается абсолютная оторванность от реалий и бессилия Президента и его партии навести в стране порядок. Очевидно, что у режима

В. Януковича никакой стратегии нет. Есть лишь циничный “бизнес-план” brutального грабежа Украины».

Обращая внимание на неудовлетворенность Президента результатами деятельности власти за минувший год, О. Тягнибок отметил: «В своем Послании В. Янукович признал, что за прошедший год удалось выполнить лишь около трети замыслов власти. Но для Украины даже эта треть обернулась международным унижением, тотальным предательством национальных интересов, предкоматозным состоянием экономики, произволом чиновников и бешеным обнищанием народа».

По мнению лидера ВО «Свобода», «единственный план, который просматривается в действиях власти, – то, что направлено на окончательный грабеж ресурсов страны. Самым лакомым куском, на который положил глаз режим В. Януковича, является украинская земля. Именно поэтому Президент форсирует внедрение торговли землей, планируя ввести рынок земли уже со следующего года и даже допустить к нему иностранцев. Это прямая угроза национальной безопасности Украины и, по сути, объявление войны украинской нации».

В то же время **министр образования Д. Табачник** назвал обращение Президента В. Януковича к Верховной Раде «смысловым и оптимистичным». «Объем поставленных задач и их масштаб вызывают огромный интерес, прорисованы все схемы модернизации общества. Обращение было очень смысловым, оптимистичным и нацеливающим на выполнение задач», – сказал министр.

Также Д. Табачник отметил важность поставленных Президентом задач в сфере образования. При этом он подчеркнул, что «качественное образование не может быть достигнуто без технического переоснащения учебных заведений».

С ним солидарен **А. Кинах, народный депутат Украины, заместитель главы фракции ПР в ВРУ, советник Президента Украины**. По его словам, «Послание Президента Украины В. Януковича очень конструктивное, системное и своевременное. В нем сделаны четкие выводы предыдущих этапов развития Украины как независимого государства, и на этой основе сформулированы наши общенациональные и общегосударственные приоритеты и задачи».

Весомым моментом Послания является то, что в выводах о предыдущих этапах развития Украины Президент не делал попытки переложить проблемы современности на своих предшественников. Наоборот, В. Янукович призвал всех к укреплению позитивной преемственности, не повторять ошибок предыдущих лет, призвал к консолидации политической воли, интеллекта, ресурсов для создания условий эффективного развития украинской экономики, общества, государства и на этой основе к повышению благосостояния и качества жизни граждан.

Важно, что дана объективная оценка социально-экономического положения страны. Положительно и то, что в Послании главы государства отмечены

безальтернативность успешного развития Украины, укрепление стратегии национального единства, ведения постоянного диалога власти и бизнеса, государства и общества, консолидации усилий всех политических и общественных сил вокруг единой цели – развития Украины как современной, конкурентоспособной, правовой и демократической страны».

По мнению **А. Голуба, народного депутата Украины (фракция КПУ)**, «в своем выступлении Президент В. Янукович достаточно реально оценил ситуацию, в которой находится Украина. Президент, по крайней мере, сформулировал свою политику как прагматизм. Он касается и внешней политики, и внутренней. На мой взгляд, это плюс.

Но Президентом практически не было сказано, каким образом будут достигнуты намеченные цели, какие механизмы будут для этого задействованы...

Также есть вещи, которые для меня совершенно неприемлемы – это создание рынка земли и торговля ею. Был еще ряд вещей, на которых Президент сделал акценты, например, Таможенный союз, развитие отношений с ЕС, но опять-таки мы не услышали конкретики.

Если бы после выступления Президента были предусмотрены вопросы от народных депутатов, то я задал бы глобальный: хотел ли бы Президент повторить судьбу своих предшественников, закончить так, как они, и что он готов сделать, чтобы этого не допустить.

Думаю, это укладывается в логику его Послания, хотя с другой стороны, мы помним, что и В. Ющенко, и Л. Кучма не удосужились приходить в парламент с Посланием и то, что В. Янукович пришел в ВРУ, изложил свою программу, тут есть определенный плюс».

Как считает ряд экспертов, в ежегодном Послании к Верховной Раде Президент В. Янукович недостаточно полно определил стратегию развития Украины и проведения реформ.

«Послание Президента – это обозначение стратегического направления. То есть из многих предложенных советов он должен выбрать и сказать, в каком направлении мы движемся. Он ничего об этом не сказал», – отметил **президент Центра системного анализа и прогнозирования Р. Ищенко**.

С ним соглашается **директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии М. Погребинский**, который также считает, что Президент неконкретно высказался относительно ситуации в гуманитарной сфере, ведения антикоррупционной политики и стратегии во внешней политике. «Мы ведем переговоры о зоне свободной торговли с Европой и ведем или морочим голову России по поводу Таможенного союза. Чтобы не сказать, что мы не хотим в Таможенный союз, мы говорим про 3+1. Что это такое? Никто не знает», – сказал он.

В свою очередь, **советник Президента Д. Выдрин**, выразил сомнение в реальности реформ в Украине. «Из доклада Президента, где употребляется не “реформа”, а “модернизация”, и уже по этому совершенно очевидно, что реформы

в Україні неможливі», – зазначив Д. Водрич.

Заведуючий відділом економічної і соціальної стратегії, заступник директора Національного інституту стратегічних досліджень Я. Жалило в отличие от коллег вважає, що Президент визначив основні напрями стратегії розвитку держави, в частині, він присвятив особливу увагу питанням реформ в гуманітарній сфері.

«Президент зупинився на питаннях гуманітарних реформ, це, можна сказати, абсолютно новий ракурс в зверненні Президента. В зверненні йшла мова про ряд серйозних гуманітарних проєктів – створенні електронної бібліотеки, розвитку “Художественного арсенала” і проєктах, пов’язаних з розвитком освіти», – сказав він.

Я. Жалило зазначив, що серед інших аспектів стратегії розвитку країни Президент говорив також про модернізацію політичної системи, економіки і зовнішньої політики, а також про консолідацію зусиль влади, бізнесу, центру, регіонів і громадянського суспільства.

Незважаючи на критичні зауваження до Послання Президента, слід зазначити, що виступ Президента перед депутатами ВР само по собі косовно свідчить про настрої нинішнього глави держави на позитивні зміни, оскільки практика зачитування президентських послань парламентаріям в останні роки стала традицією. Стремління змінити негативні тенденції дає підстави для оптимізму. Наскільки він буде виправданий – покаже час (*Матеріал підготовлено з використанням інформації з видань «Цензор.net» (<http://censor.net.ua>), «Корреспондент.net» (<http://korrespondent.net>), «ForUm» (<http://for-ua.com>). – 2011. – 7.04; «Сьогодні» (www.segodnya.ua). – 2011. – 10.04; «Зеркало тижня» (<http://news.zn.ua>). – 2011. – 8–9.04; [from-ua.com](http://www.from-ua.com) (www.from-ua.com). – 2011. – 8.04).*

Ю. Половинчак, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

НАК «Нафтогаз України»: перспективи і проблеми

2 квітня міністр енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойко повідомив, що Кабінет Міністрів ухвалив принципове рішення про те, що до 25 % акцій «Нафтогазу» буде продано на фондовій біржі. За його словами, уряд розраховує одержати за меноритарний пакет акцій НАК «Нафтогаз України» щонайменше 5–6 млрд дол. Залучені кошти підуть на розвиток компанії, збільшення видобутку газу, модернізацію газотранспортної системи.

Тема продажу меноритарного пакета акцій українського нафтогазового монополіста в інформаційному просторі з’явилася не вперше. Ще на початку березня голова НАК «Нафтогаз» Є. Бакулін повідомляв, що в найближчі два роки компанія планує здійснити публічне розміщення акцій: «по “Нафтогазу” плануємо

вийти на цивілізований рівень, тобто на IPO, щоб можна було вільно купувати і продавати акції на відкритому ринку», – наголошував чиновник. Через кілька тижнів про необхідність виведення акцій українського нафтогазового монополіста на IPO заговорив уже Президент України. Виступаючи на тему енергетичної стратегії розвитку, В. Янукович відзначив, що для надійного забезпечення споживачів природним газом і продуктами нафтопереробки нам необхідно залучити кошти на зовнішніх і внутрішніх ринках для забезпечення фінансової стабілізації НАК «Нафтогаз України» і реалізації інвестиційних проектів компанії, створити на її базі прозору і ефективну вертикально інтегровану компанію. «Якщо для цього необхідно поступитися частиною компанії і продати на міжнародних біржах певну частину акцій, на це треба йти», – сказав В. Янукович.

Чиновники розраховують на те, що вийти на IPO компанія зможе до середини наступного року. Перші практичні кроки в напрямі організації та проведення IPO «Нафтогазу» вже набули конкретних обрисів: оголошено тендер на вибір компанії для аудиту запасів вуглеводнів на родовищах компанії за міжнародними стандартами – результати мають бути оприлюднені у травні, озвучено намір провести оцінку майна дочірніх компаній «Нафтогазу» та вартості пакетів акцій, що належать НАК в інших активах.

Водночас обговорення теми публічного розміщення акцій газового монополіста України набирає обертів як в українському політикумі, так і в експертних колах.

Без сумніву, обговорюваний сценарій має істотні економічні переваги. По-перше, котирування акцій НАКу на європейських і світових біржах дасть змогу покращити процес капіталізації компанії, полегшить доступ до міжнародних фінансових ресурсів. По-друге, така масштабна операція, як проведення IPO «Нафтогазу» на іноземній фондовій біржі гарантуватиме відкритість і прозорість процесу, що для України, враховуючи попередню вітчизняну практику, є достатньо болючим питанням. По-третє, ймовірний прихід європейських міноритарних акціонерів повинен піти на користь менеджменту «Нафтогазу»: звітність здійснюватиметься за європейськими стандартами – за визначенням експертів «буде набагато складніше “малювати” фінансові та ресурсні баланси»; відбудуться зрушення і в прозорості компанії, оскільки іноземні акціонери матимуть право на отримання будь-якої інформації щодо її діяльності.

Експерт з енергетичних програм Центру Разумкова С. Дяченко наголошує на тому, що приватизація близько 20 % НАК «Нафтогаз» стратегічним інвестором є протиприродною розподілу компанії НАК «Нафтогаз». «Сам НАК роздерибанити складно, та й у нинішньому вигляді компанія не такий уже ласий шматок – окрім ліквідних бізнесів, є купа збитків, величезні борги. Але вартість усього цього в сумі дуже велика. А от якщо виокремити транспортування, видобуток і постачання газу, тобто основні прибуткові бізнеси, ці структури протягом півроку року будуть скуплені бізнес-структурами, і держава втратить стратегічні об'єкти», – вважає він. В існуючій ситуації, відзначає С. Дяченко, «робиться цілком

слухний крок у напрямку пошуку коштів для фінансування діяльності компанії і перетворення її на реально ринковий суб'єкт».

Водночас список застережень, висловлюваних експертами, також достатньо серйозний. Навіть не беручи до уваги політичні мотиви, що завжди супроводжували обговорення питань купівлі, видобутку та транспортування енергоносіїв, владі доведеться вирішувати цілий ряд проблемних моментів, пов'язаних із фінансовими, юридичними та ідеологічними аспектами ІРО «Нафтогазу».

Зокрема, директор центру енергетичних програм центру «Номос» М. Гончар розцінює розмови про ІРО «Нафтогазу» як спробу «піднести громадськості омріяну ідею українського газового олігархату – приватизувати в опосередкованій формі активи “Нафтогазу”». Експерт звертає увагу на те, що «ідеї спочатку прозвучали з вуст олігархату». Нагадаємо, аналітики вже звертали увагу на те, що заявам українських чиновників передували слова одного з найсерйозніших гравців на газовому ринку України – Д. Фірташа. В інтерв'ю французькому виданню *Politique Internationale* Д. Фірташ наголошував на необхідності виходу НАК «Нафтогаз» на фондовий ринок, що принесе зарубіжні інвестиції в країну та забезпечить участь у процесі європейських гравців – це означатиме, на переконання Д. Фірташа, що «державне підприємство не поглинатиметься, на відміну від запропонованого “Газпромом” варіанту, Україна стане важливим і незалежним гравцем на світовій сцені». Коментуючи ситуацію, деякі експерти вважають, що Д. Фірташ намагається погіршити відносини української влади з «Газпромом», оскільки має свої плани щодо стратегічного об'єкта. Інші ж упевнені, що він діє на користь російської компанії, яка, купивши акції «Нафтогазу», посилить свої позиції у переговорах про злиття. Зі свого боку керівник енергетичних програм Центру Разумкова В. Омельченко наголошує, що ГТС і газосховища не є частиною «Нафтогазу», а лише передані їй в управління, тому залишаться в держвласності навіть у разі продажу пакету акцій компанії.

Аналітики Центру східних досліджень (OSW, Варшава) назвали «дуже малоймовірною» можливість покупки західними інвесторами акцій «Нафтогазу» через непрозорість українського ринку газу та його до кінця не зрозумілу фінансову ситуацію. «Цю ідею, швидше за все, треба сприймати як спробу надання можливості “Газпрому” (який неодноразово пропонував створити спільне підприємство) або деяким українським бізнесменам легального отримання частини акцій у державному газовому монополісті», – вважають експерти. На їхню думку, купівля акцій «Нафтогазу» могла б бути цікавою західним інвесторам тільки після реформування українського ринку газу та реорганізації самої фірми.

Водночас українські експерти звертають увагу на слабку ліквідність «Нафтогазу», нагадуючи, зокрема, про відповідні оцінки фінансового становища компанії експертів міжнародного рейтингового агентства Fitch. Експерт Інституту енергетичних досліджень Д. Маруніч наголошує на запитанні: що буде пропонуватися інвесторам під час запропонованого ІРО «Нафтогазу України»?

«Акції компанії, яка вже допустила технічний дефолт за єврооблігаціями на суму 500 млн дол. з терміном погашення у жовтні 2009 року? Або акції компанії, збиток якої за підсумками 2010 р. перевищив 22 млрд грн (понад 2,5 млрд дол.), а кредиторська заборгованість продовжує збільшуватися семимильними кроками?» – уточнює експерт. Він вважає, що для приходу в «Нафтогаз України» іноземних інвесторів необхідна реструктуризація компанії та приведення бізнес-процесів відповідно до міжнародних стандартів.

Для того, щоб продаж пакету акцій мав сенс, потрібно змінити законодавство, розблокувавши можливість продажу, наголошує і В. Омельченко. Також треба реорганізувати компанію, підвищивши її прозорість і рівень корпоративного управління для зацікавлення великих інвесторів; зменшити боргові зобов'язання компанії; реформувати весь нафтогазовий сектор України для того, щоб стала можлива успішна й прибуткова робота «Нафтогазу». На це, за словами В. Омельченка, знадобиться кілька років. До 2015 р. навряд чи можна змінити ситуацію так, щоб розміщення акцій компанії дало очікуваний результат.

Більш оптимістично налаштований незалежний експерт, колишній прес-секретар НАК «Нафтогаз» В. Землянський. За його переконанням, особливої загрози енергетичній безпеці України продаж 25 % акцій НАК «Нафтогаз» не несе. Водночас експерт також акцентує увагу на необхідності достатньо масштабної підготовчої роботи, зокрема, проведення переговорів із зовнішніми кредиторами, які купували єврооблігації НАК «Нафтогаз» як 100 % державної компанії. Можливість виконання цих завдань за визначений владою термін – півтора-два роки – В. Землянський пов'язує з наявністю політичної волі і вважає цілком можливим вирішення згаданих проблем якнайшвидше. «За наявності волі Президента і узгодженої роботи Верховної Ради можна буде змінити законодавство і відмінити указ Президента, що забороняє проводити відчуження активів НАК «Нафтогаз» і готувати компанію до продажу», – пояснив експерт.

Треба також звернути увагу на один із серйозних чинників української енергетичної галузі – зовнішній, а саме – російський. Експерти вважають, що продаж акцій «Нафтогазу» може викликати неприйняття російських партнерів, оскільки анонсований крок ускладнить створення спільного підприємства НАК «Нафтогаз» і ВАТ «Газпром».

Підтвердженням цих прогнозів можна вважати коментар заступника голови правління «Газпрому» В. Голубєва. ЗМІ повідомляють, що, за оцінкою російського чиновника, проведення первинного розміщення акцій НАК «Нафтогаз України» ускладнить створення СП з «Газпромом». Як повідомили в російській монополії, за такого підходу Україні буде складно домогтися зниження ціни російського природного газу.

Водночас російські оглядачі не виключають, що йдеться про демарш української сторони, на яку дедалі більше тисне «Газпром». Нагадаємо, ще рік тому прем'єр-міністр РФ В. Путін запропонував об'єднати «Газпром» і «Нафтогаз України»; наприкінці минулого року голова правління «Газпрому» О. Міллер і

міністр енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойко домовилися про створення двох спільних підприємств: з видобутку газу з вугільних пластів на території України та з розробки структури Паласу на шельфі Чорного моря; також «Газпром» і «Нафтогаз України» підписали меморандум про створення спільного підприємства з видобутку метану з вугільних пластів.

Предметом переговорів та дискусій залишається принципова для Києва паритетність у створенні СП, з чим не погоджуються росіяни. Коментуючи нещодавню заяву глави «Газпрому» О. Міллера про те, що для модернізації ГТС України потрібно до 6,5 млрд євро, Прем'єр-міністр М. Азаров уточнив, що «якщо хтось хоче взяти участь у модернізації, то ми сядемо за стіл переговорів і встановимо, якою часткою. Але в кожному разі керування ГТС буде здійснювати Україна, і система залишиться у власності нашої країни».

Водночас не варто забувати, що російська сторона зберігає істотні важелі впливу, і один із них – ціновий фактор. Світова нафтова лихоманка внаслідок конфліктів на Близькому Сході і в Північній Африці для України означає не лише здорожчання бензину, але і значне зростання вартості газу. «Уже зараз можна говорити про те, що ціна за 1 тис. куб. м газу в II кварталі 2011 р. досягне 300 дол.», – упевнений заступник директора науково-технічного центру «Психея» Г. Рябцев, хоча поки «Газпромзбут України» називає цифру в 275 дол. за 1 тис. куб. м у II кварталі. Заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України В. Макуха також не виключає, що ціна газу для України може становити 300 дол. і більше. Власне, щоб ситуація для української металургії, машинобудування, хімічної промисловості стала напруженою, вважають експерти, достатньо і 270 дол.; окрім цього, у Держбюджеті був закладений середньорічний показник на рівні 269 дол. за 1 тис. куб. м.

Отже, Україна знову порушить питання перегляду ціни на газ під час візиту до Києва 12 квітня прем'єра РФ В. Путіна. Поки що М. Азаров доручив підготувати до засідання українсько-російського міжурядового комітету «додаткові аргументи перегляду формули ціни на газ». Раніше чиновники заявляли, що «українська сторона хотіла б пов'язати питання про перегляд базової ціни у газовій формулі ціноутворення з перспективою модернізації та переозброєння Чорноморського флоту в Криму». Проте російська сторона пов'язує перегляд формули тільки зі створенням СП. Отже, можна впевнено прогнозувати прояви напруженості (більш чи менш явні) в українсько-російських нафтогазових взаєминах. Наскільки «російський фактор» виявиться впливовим щодо модернізаційних планів української влади і, зокрема, публічного розміщення акцій НАК «Нафтогаз України», може стати зрозумілим уже найближчим часом.

Підсумовуючи, відзначимо, що розміщення акцій «Нафтогазу» на фондовій біржі – справа, що потребує серйозної підготовчої роботи та вирішення ряду питань, що загалом пов'язані з тим, що, по-перше, українське законодавство в практичному плані істотно ускладнює пряме розміщення акцій українських емітентів (українських акціонерних товариств) на іноземних фондових біржах, а

продаж НАК «Нафтогаз України» забороняє прямо (Закон України «Про трубопровідний транспорт») будь-яку передачу будь-кому основних фондів та акцій «Нафтогазу» і його дочірніх структур. По-друге, розміщення частини активів «Нафтогазу» на європейській фондовій біржі може зробити ці акції «мішенню» для кредиторів української компанії. По-третє, європейський інвестор братиме участь в IPO тієї компанії, яка працює в прозорому і зрозумілому для нього правовому полі, отже, залучення серйозних європейських інвестицій під IPO «Нафтогазу України» можливе лише у випадку приведення українського законодавства у відповідність до законодавчих актів ЄС. Таким чином, прибутковість проведення IPO «Нафтогазу» залежатиме від оцінки іноземними інвесторами ризиків – фінансових, юридичних чи політичних та прибутків для міноритарних акціонерів «Нафтогазу».

Про перспективи виборчого процесу в Україні

У 2010 р. до влади в Україні прийшла команда В. Януковича. Після цього у зовнішній політиці офіційного Києва відбулися серйозні зміни, які становлять інтерес для Євросоюзу у зв'язку зі спільними кордонами України з «новими» членами об'єднання: Польщею, Румунією, Угорщиною та Словаччиною.

Ці зміни стосуються й такої важливої сфери, як виборчий процес. Безпосередньо вибори Президента України 2010 р. відбувалися прозоро, відповідно до міжнародних стандартів і в цілому вірно віддзеркалювали на той час електоральні настрої пересічних українців.

Однак вибори до місцевих органів влади, які відбувалися в Україні в жовтні минулого року, викликали нарікання з боку деяких європейських експертів. При цьому йшлося в основному про поспішність розроблення та прийняття закону України про місцеві та регіональні вибори, проблеми, що виникали під час реєстрації кандидатів, про незбалансованість складу виборчих комісій та занадто ускладнені процедури проведення голосування й підрахунку голосів. Висновок експертів звучав так: керівництву України необхідно якнайшвидше вдосконалити чинне законодавство про вибори.

Водночас зверталася увага й на позитивні моменти виборчого процесу в Україні. Наприклад, у доповіді Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи зазначається, що місцеві вибори в Україні відбулися в цілому спокійно й організовано. Членами делегації спостерігачів із задоволенням зазначалося, що перший раз в Україні місцеві вибори відбувалися окремо від парламентських, про що раніше просив конгрес. Також зверталася увага на відсутність будь-яких систематичних порушень.

Останнє набуває особливої важливості напередодні парламентських виборів в Україні, проведення яких очікується в 2012 р. У зв'язку з цим головні питання звучать так: чи були зроблені українською владою висновки з місцевих виборів

минулого року? Чи встигне офіційний Київ вжити необхідних заходів з тим, щоб уникнути минулих недоліків у наступному році?

Слід зазначити, що за останні півроку (з моменту проведення виборів до органів місцевої влади) в Україні відбулися позитивні зрушення. Так, керівництво України приділило серйозну увагу критичним зауваженням представників Ради Європи. Президент України В. Янукович особисто контролює реформування виборчого законодавства України, яке трансформується на основі загальноприйнятих міжнародних стандартів. Ідеться, зокрема, про вдосконалення виборчої системи, оптимізацію термінів проведення виборів, створення додаткових гарантій виконання електоральних прав українських громадян, підвищення рівня підготовки членів виборчих комісій, поліпшення технічного забезпечення виборів і врахування думки всіх учасників виборчого процесу (у тому числі опозиції).

Усе це дає змогу досить оптимістично оцінювати сучасний стан і майбутнє виборчої системи України та прогнозувати, що парламентські вибори відбудуться при, як і раніше, дієвій допомозі Ради Європи на достойному світовому рівні.

(Інформація СІАЗ)

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Газовий контракт у контексті додаткових обставин

Екс-прем'єр України Ю. Тимошенко сфальсифікувала директиви на підписання газових контрактів між НАК «Нафтогаз України» та російським «Газпромом» у січні 2009 р., заявила на прес-конференції в інформаційному агентстві Інтерфакс народний депутат України І. Богословська, яка очолила Тимчасову слідчу комісію (ТСК) парламенту з розслідування обставин підписання газових угод.

«Ми даємо звіт про перший етап роботи. Він підтверджує, що ціна 450 дол. на газ була ціною, що стала результатом домовленостей прем'єра В. Путіна з Прем'єром Ю. Тимошенко, а директиви, на підставі яких були підписані ці газові угоди, були підроблені Ю. Тимошенко», – говорила І. Богословська.

За її словами, згідно із законом, який бцв чинний на момент підписання газових угод, директиви уряду могли з'явитися виключно на підставі рішення Кабінету Міністрів, що мало було бути прийняте на засіданні Кабміну. За нього повинна проголосувати більшість від складу Кабміну. Крім того, таке рішення

повинне бути оформлене як розпорядження.

Однак ТСК отримала стенограму Кабінету Міністрів від 19 січня 2009 р., що доводить, що «директиви і ціна 450 дол. були, фактично, неприйнятними для України. Саме з цієї причини всі члени Кабінету Міністрів відмовилися голосувати за такі директиви. І за законом Прем'єр-міністр не мала жодного права підписувати документ, що став підставою для підписання газових угод».

Отже, зазначила І. Богословська, «виникає питання: що спонукало Прем'єр-міністра України підписати директиви, прямо порушуючи закон? Що спонукало Прем'єр-міністра здати інтереси країни в такий нахабний спосіб?» За її словами, незважаючи на заяви Ю. Тимошенко про те, що «єдині енергетичні системи України (ЄЕСУ) вже не існують», ТСК зробила запит до Державного комітету статистики, який повідомив, що ЄЕСУ існують до сьогоднішнього дня. Станом на 25 березня 2011 р. керівником компанії є діючий народний депутат України Д. Ветвицький, який, за законом, не має права очолювати комерційну структуру.

І. Богословська нагадала, що 1 липня 2009 р. Міністерство оборони Російської Федерації пред'явило державній компанії «НАК “Нафтогаз України”» векселі на оплату за боргами ЄЕСУ. «Векселі, що були виписані в рахунок боргів українськими судами, були визнані недійсними у зв'язку з тим, що вони були виписані з порушенням законодавства. Тобто це – фіктивні векселі, але за рахунок цієї “оборотки” здійснена спроба перевести борг приватної компанії ЄЕСУ на державну компанію “Нафтогаз”», – підкреслила у своєму виступі народний депутат.

Предметом подальшої роботи ТСК будуть обставини закриття прокуратурою РФ кримінальної справи щодо Ю. Тимошенко. Ця кримінальна справа велася прокуратурою України, потім прокуратурою Росії тривалий час. І раптово 26 грудня 2005 р. прокуратура Росії зупинила кримінальну справу на основі збігу терміну давності притягнення до відповідальності. Неодноразове давання хабара, за Кримінальним кодексом РФ, відноситься до тяжких злочинів і передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком до восьми років. Згідно зі ст. 15 і 78 Кримінального кодексу РФ, щодо таких злочинів термін притягнення до кримінальної відповідальності становить 10 років. Таким чином, загострює увагу журналістів І. Богословська, зважаючи на те, що останній хабар був даний у квітні – травні 1997 р., термін притягнення Ю. Тимошенко до кримінальної відповідальності закінчувався б у 2007 р. Але ця кримінальна справа була закрита раніше. «Таким чином, ми сьогодні вже можемо казати, що, з невідомих для нас причин, Ю. Тимошенко отримала від Росії шалений подарунок – припинення щодо неї кримінальної справи з порушенням кримінального і кримінально-процесуального законодавства РФ. І питання, чому це сталося, ми теж будемо вивчати і доводити до українського суспільства», – підкреслила голова ТСК.

Відповідаючи на запитання журналістів, І. Богословська зазначила, що сам контракт між Україною та Росією передбачає можливість перегляду умов постачання газу. Вона висловила надію, що комісії вдасться довести, що обставини підписання газових контрактів не відповідають закону. «Для нас дуже

принциповим є доведення до кінця роботи ТСК. І на підставі цього ми будемо вимагати – я думаю, що парламент прийме таке рішення, – від парламенту новий етап переговорів з Росією і зміни умов газових контрактів», – наголосила народний депутат.

Також у ЗМІ з'явилася інформація про те, що проти лідера партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко порушено нову кримінальну справу за фактом перевищення службових повноважень під час підписання газових контрактів у 2009 р. Про це, як повідомляє ТСН.ua (<http://tsn.ua>, 11.04.2011 р.), під час прес-конференції заявив заступник Генерального прокурора України Р. Кузьмін. «Генеральною прокуратурою порушена кримінальна справа відносно экс-прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко за фактом перевищення влади або службових повноважень під час укладання газових контрактів у 2009 р.». Зі слів Р. Кузьміна, збитки, завдані державі діями Ю. Тимошенко, оцінені експертною групою в понад 1,5 млрд грн.

У партії «Батьківщина» кажуть, що всі справи, порушені проти Ю. Тимошенко, не мають ніякої судової перспективи. Перший заступник голови партії О. Турчинов називає нову кримінальну справу черговою політичною провокацією. «Щоб міяти гарантію, що вони зможуть хоч якось зупинити Тимошенко і не дати їй можливості брати участь у виборах, вони нашвидкуруч фальсифікують нові справи», – сказав О. Турчинов (www.radiosvoboda.org, 11.04.2011 р.).

У парламентській фракції «БЮТ – Батьківщина» запевняють, що у січні 2009 р. Ю. Тимошенко діяла згідно із законом. «Вона діяла чітко в рамках закону про Кабінет Міністрів та Конституції України», – зазначив член парламентського Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, народний депутат від БЮТ С. Пашинський.

Політолог В. Небоженко у свою чергу припускає, що порушення кримінальної справи проти Ю. Тимошенко дуже тісно пов'язане з візитом до Києва глави російського уряду В. Путіна. «Українська влада орієнтується на Д. Медведєва і розраховує, що саме він переможе на чергових виборах у Росії. Тому їй дуже важливо дискредитувати як лідера опозиції Ю. Тимошенко, так і російського прем'єр-міністра В. Путіна. Це такий собі спосіб тиску на В. Путіна. Уявіть, він приїжджає в Україну, а тут щойно порушили справу проти його партнера», – говорить експерт.

У зв'язку з цим варто зауважити, що за хронологією подій нова карна справа проти Ю. Тимошенко дійсно може виглядати певною мірою приуроченою до візиту прем'єр-міністра Росії. Однак заява про орієнтацію нашої влади на Д. Медведєва на майбутніх виборах у Росії, про наявність якогось партнерства між В. Путіним і Ю. Тимошенко виглядає досить надуманою і не може сприяти позитивно атмосфері майбутнього переговорного процесу, дуже важливого насамперед для України.

Імовірні варіанти розвитку подій:

– акцентування уваги в нинішньому переговорному процесі на взаємовідносинах між В. Путіним і Ю. Тимошенко може сприяти утвердженню російського прем'єр-міністра в раніше висловленому переконанні про законність підписаних угод і неправомірність їх перегляду. Як правило, В. Путін намагається завжди твердо дотримуватися раніше відпрацьованої точки зору;

– малоімовірною видається різка реакція Заходу на факт нової карної справи Ю. Тимошенко. На користь даної тези може свідчити те, що в Україні загально визнаним є імідж корумпованої держави, що нова кримінальна справа кине додаткову тінь на процес поліпшення відносин між Україною та Росією;

– у внутрішньополітичному житті, як про це вже стверджують деякі політологи, можна чекати зниження популярності Ю. Тимошенко в західному регіоні України, оскільки висока вартість газу може бути ув'язана з не вигідною угодою, укладеною лідеркою БЮТ з Росією.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

11 квітня заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко виступив на закритті Ярмарку інноваційних бібліотечних послуг, який проходив в Українському домі. М. Томенко привітав учасників та взяв участь у нагородженні бібліотек-переможців, яким від імені фонду подарував свої останні книги та дослідження.

Виступаючи під час закриття ярмарку, М. Томенко зазначив, що на сьогодні спільними зусиллями вдалося призупинити боротьбу бізнесу і місцевої влади за захоплення бібліотек. Він нагадав, що протягом останніх років ключовим завданням бібліотек та громадськості був захист своїх приміщень. «Сьогодні більш важливим завданням є перехід українських бібліотек на принцип роботи бібліотеки XXI ст.», – наголосив М. Томенко. Це, за його словами, означає «максимальне залучення інновацій для роботи бібліотек». Зокрема, створення електронних бібліотек, веб-сайтів тощо. «Сьогодні для того, щоб втримати молодих людей, бібліотекам необхідно розширювати свої можливості та пропонувати відповідні нові послуги», – сказав він.

Водночас М. Томенко сказав, що спеціальною функцією бібліотек є надання соціальної допомоги вразливим верствам населення, оскільки бібліотека залишається ледь не єдиною територією безплатних консультацій (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2011. – 11.04).

Комітет з питань європейської інтеграції визнав таким, що не суперечить праву Європейського Союзу, проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України (у частині не оподаткування доходів фізичних

осіб, отриманих від продажу сільгосппродукції власного виробництва з використанням земельних ділянок, наданих їм для ведення особистого селянського господарства).

Законопроектом (реєстр. № 8068) пропонується доповнити п. 165.1 ст. 165 Податкового кодексу України новою нормою, згідно з якою не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку з доходів фізичних осіб (і, відповідно, не оподатковуються) доходи, отримані від продажу сільгосппродукції власного виробництва, а саме: молока, м'яса, яєць, шкіри тварин, вовни, пуху, пташиного посліду, овочів, фруктів, – з використанням земельної ділянки, наданої для ведення особистого селянського господарства, якщо їх розмір не було збільшено в результаті отриманої в натурі (на місцевості) земельної частки (паю).

На засіданні зазначалося, що законопроект не суперечить ст. 110–112 Договору про функціонування Європейського Союзу, які встановлюють спільні правила оподаткування для держав-членів ЄС, оскільки його положення не стосуються відшкодування внутрішнього податку або іншої форми оподаткування у випадку здійснення експорту або оподаткування іноземних суб'єктів підприємницької діяльності.

Разом з тим, підкреслив комітет, на правовідносини, що є предметом правового регулювання законопроекту, поширюється дія ст. 107–109 Договору, які встановлюють спільні правила щодо надання державної допомоги суб'єктам господарювання в ЄС (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.04).*

Комітет у закордонних справах рекомендує парламенту ратифікувати Угоду про державну соціальну допомогу членам сімей військовослужбовців, загиблих в Афганістані та інших державах, в яких велися бойові дії.

На засіданні зазначалося, що ратифікація Угоди надасть можливість на законодавчому рівні: створити правові підстави для вирішення питань щодо надання пільг для батьків, вдів, дітей, а також інших членів сімей військовослужбовців, що загинули під час виконання військового обов'язку в Афганістані та інших державах, в яких велися бойові дії; зміцнити міжнародний авторитет нашої держави в її прагненні неухильно дотримуватися взятих на себе міжнародних зобов'язань; розширити нормативно-правову базу між Україною та СНД у сфері соціальної допомоги. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0203 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.04).*

Комітет з питань правової політики підтримує проект закону про внесення змін до ст. 50 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» (щодо секретаря сільської, селищної, міської рад).

Законопроектом (реєстр. № 8094) пропонується внести зміни до зазначеної статті чинного закону щодо обрання секретаря сільської, селищної, міської рад як за пропозицією сільського, селищного, міського голови, так і однієї третини депутатів місцевої ради, а також щодо заборони сільському, селищному, міському голові та секретарю відповідної ради бути членами однієї політичної партії.

Члени комітету підтримали законодавчу ініціативу, мотивуючи тим, що її реалізація на практиці має урівноважити вплив сільського, селищного, міського голови та депутатського корпусу місцевої ради на процедуру обрання цієї посадової особи.

На думку народних депутатів, законодавчі пропозиції сприятимуть більш чіткому правовому регулюванню взаємовідносин зазначених посадових осіб місцевого самоврядування. За результатами розгляду комітет прийняв рішення, що проект відповідає положенням Конституції України (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.04.***

У Комітеті з питань охорони здоров'я вважають недостатньою забезпеченість вакцинами та стан імунопрофілактики населення.

Таку думку висловили члени комітету під час обговорення рекомендацій слухань у комітеті на тему: «Про результати перегляду Календаря профілактичних щеплень, стан вакцинопрофілактики населення та шляхи подальшого удосконалення нормативно-правової бази у сфері імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб».

Учасники засідання наголосили, що забезпеченість регіонів країни вакцинами, що централізовано закуповуються МОЗ України, та стан імунопрофілактики населення є вкрай недостатніми: у 2010 р. забезпеченість регіонів вакцинами становила лише 60 % від річної потреби; охоплення щепленнями дітей до року становило проти поліомієліту 57,3 %; гемофільної інфекції 55,7 %; кашлюку, дифтерії, правцю 52,2 %; кору, паротиту, краснухи 56 %; гепатиту В 48,2 % і лише проти туберкульозу 91,5 % (***Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.04.***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення організаційно-правових основ боротьби зі злочинністю та корупцією.

Законопроектом (реєстр. № 8255) пропонується виділити Службу

внутрішньої безпеки зі складу Головного управління по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ і законодавчо закріпити самостійність службової діяльності підрозділів внутрішньої безпеки та підпорядкувати вказану Службу безпосередньо міністру внутрішніх справ України. Відповідні зміни передбачається внести до ст. 2 та 7 Закону «Про міліцію», ст. 7 Закону «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», ст. 5 та ст. 9 Закону «Про оперативно-розшукову діяльність».

На думку авторів проекту, це дасть змогу забезпечити наступальність та оперативність у боротьбі зі злочинними та корупційними проявами в органах та підрозділах внутрішніх справ України, стабільність у роботі підрозділів внутрішньої безпеки, запобігти сторонньому безпідставному втручанням в їхню оперативно-службову діяльність.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть змогу підвищити ефективність діяльності підрозділів внутрішньої безпеки по боротьбі зі злочинними та корупційними проявами в оперативно-службовій діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ, сприятиме більш ефективному забезпеченню захисту прав громадян від протиправних дій працівників органів внутрішніх справ та підвищенню авторитету правоохоронних органів у суспільстві (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 11.04*).

Фракція «БЮТ – Батьківщина» заявляє о неуместности пребывания в должности первого заместителя Председателя Верховной Рады представителя Компартии Украины А. Мартынюка. Соответствующее заявление озвучил во время пленарного заседания член фракции «БЮТ – Батьківщина» Ю. Прокопчук.

Напомним, Верховная Рада Украины на пленарном заседании 8 апреля приняла закон, разрешающий следствию ограничивать сроки ознакомления с материалами уголовного дела. За соответствующую инициативу проголосовали 263 народных депутата при 226 необходимых. «Сегодня под председательством А. Мартынюка был “протянут” проект закона, который имеет целью уничтожение оппозиции в Украине и нарушает Конституцию страны. Это приказ против нашего лидера Ю. Тимошенко», – сказал, комментируя это решение, Ю. Прокопчук.

После этого первый заместитель главы фракции А. Кожемякин на брифинге заявил, что «БЮТ – Батьківщина» обжалует в Конституционном суде принятый закон. По его словам, принятая инициатива нарушает ст. 63 Конституции и ограничивает права обвиняемого и защитника относительно ознакомления с материалами уголовного дела. Он напомнил, что фракция выступала категорически против этого закона, который Партия регионов «пытается принять под свою отработанную судебную систему». «Им осталось только колючей проволокой загородить всю страну», – заявил А. Кожемякин. Он также отметил,

что «Партия регионов приняла этот закон с помощью тушко-фаршированных ребят из группы “Реформы ради денег”» (*REGNUM (www.regnum.ru)*). – 2011. – 11.04).

По мнению первого заместителя главы Комитета Верховной Рады по вопросам госстроительства и местного самоуправления О. Боднар (фракция БЮТ), истинной целью административной реформы является распределение земли и других ресурсов между пятью-шестью кланами, а также ликвидация райсоветов и облсоветов.

По ее мнению, власть пытается под видом административной реформы ликвидировать райсоветы и облсоветы в тех регионах, где «Партия регионов задекларировала свои интересы на будущие парламентские и местные выборы, чтобы таким образом вообще нивелировать институт волеизъявления граждан».

По словам О. Боднар, Администрацией Президента уже подготовлен соответствующий проект, который власть пока боится подавать в Верховную Раду, поскольку он нарушает Хартию о местном самоуправлении, но в комитете уже есть рабочие материалы. «Они хотят ликвидировать не все райсоветы в целом, а только те, которые нужно, в любой момент и при любых обстоятельствах. Это будет осуществляться путем принятия решений райсоветом о самоликвидации или принятия таких решений облсоветом, а также путем укрупнения районов. У них разные схемы прописаны, насколько мне известно», – подчеркнула депутат.

О. Боднар заявила также, что административная реформа является чрезвычайно затратной, длительной и во всех странах проходила достаточно сложно и болезненно. Она требует серьезной подготовки и наличия средств в бюджете на ее проведение, однако ничего этого нет, заявила депутат (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2011. – 12.04).

«При отмене Моратория на продажу сельскохозяйственной земли право на ее покупку должны иметь физические лица – граждане Украины», – считает лидер парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов.

«На сегодняшний день во фракции и в министерстве наработан подход, который первоначально может быть... Первоначально, идя к рынку земли, можно разрешить покупку и продажу земли, но покупателем могут быть только физические лица – граждане Украины», – сказал он в эфире программы «Большая политика» на телеканале «Интер» 8 апреля.

Он отметил, что на сегодняшний день в парламенте разработаны два законопроекта, необходимые для отмены моратория, в частности, о кадастре земли и законопроекты, связанные с рынком земли (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2011. – 12.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович провів зустріч з міністром охорони здоров'я України І. Ємцем. Під час зустрічі були обговорені головні напрями реформування медичної галузі України.

І. Ємець наголосив, що Міністерство охорони здоров'я вважає за потрібне долучати до проведення реформування галузі самих медиків. «Медична реформа може бути еволюційна тільки в тому випадку, коли професіонали-медики самі будуть не просто брати участь, а й підтримувати ті реформи, які вкрай потрібні Україні», – підкреслив він. За словами міністра, ідеться в тому числі і про залучення професійних об'єднань медиків.

Також під час зустрічі було обговорено тему державно-приватного партнерства як одного із шляхів розвитку системи охорони здоров'я в Україні *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.04).*

Президент України на засіданні РНБО 8 квітня наголосив, що Кабінет Міністрів має вжити всіх заходів для забезпечення високого рівня безпеки вітчизняних АЕС. В. Янукович переконаний, що, як європейська держава, Україна також має приєднатися до програми поглибленої переоцінки безпеки атомних станцій у Європі, рішення про започаткування якої було прийнято 24 березня поточного року на засіданні міністрів енергетики країн ЄС.

За словами В. Януковича, Кабміну та Державній інспекції ядерного регулювання необхідно опрацювати підходи до додаткової поглибленої позачергової переоцінки безпеки енергоблоків АЕС України – з урахуванням рішень Європейської групи регуляторів ядерної безпеки, що будуть затверджені 12 травня на відповідному засіданні.

Ще одним нагальним завданням для всіх органів державної влади глава держави назвав підготовку і забезпечення прийняття законів з питань забезпечення ядерної та радіаційної безпеки атомної енергетики.

У цьому ж контексті Президент відзначив важливість зміцнення організаційно-правового статусу та забезпечення належного фінансування, дієвої науково-технічної підтримки наукових закладів, що опікуються питаннями ядерної безпеки *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.04).*

Відбулася зустріч Президента України В. Януковича з главами офіційних делегацій держав – учасниць засідання Ради міністрів закордонних справ СНД.

В. Янукович відзначив, що зустрічі керівників зовнішньополітичних відомств

країн – учасниць СНД є корисними в контексті обміну досвідом у питаннях внутрішньої політики та обговорення зовнішньополітичних питань (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 8.04).*

Президент України делегував право приймати рішення про створення, реорганізацію та ліквідацію спеціальних підрозділів і формувань системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 міністру надзвичайних ситуацій. Відповідне завдання міністерства зафіксоване в Положенні про МНС, яке глава держави своїм указом затвердив 6 квітня 2011 р.

Це дає змогу Міністерству надзвичайних ситуацій офіційно спільно з МВС, МОЗ, Міністерством енергетики та вугільної промисловості приступити до реалізації зазначеної функції і впровадження в Україні нової системи координації зусиль екстрених та аварійних служб усіх зазначених відомств, інших органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

Це дасть можливість істотно підвищити рівень запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, а також створити додаткові гарантії захисту життя і здоров'я громадян України та іноземців, наблизити їх до світових стандартів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04).*

У рамках робочої поїздки на Львівщину Президент України В. Янукович ознайомився з ходом будівництва та реконструкції об'єктів Державного підприємства «Міжнародний аеропорт “Львів”» до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

Також глава держави у Львові ознайомився з ходом будівництва стадіону по вулиці Стрийській – Кільцевій дорозі.

Як запевнив главу держави віце-прем'єр-міністр України, міністр інфраструктури Б. Колесніков, зручностей на львівському стадіоні буде більше, ніж на НСК «Олімпійський» у Києві, тому що львівський стадіон – новий. Віце-прем'єр підкреслив, що будівництво стадіону здійснюється за графіком, і об'єкт буде зданий у заплановані строки.

Мер Львова А. Садовий серед іншого також порушив питання щодо фінансування покращення стану доріг міста. У свою чергу глава держави запевнив Львівського міського голову, що це питання буде вирішено (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 11.04).*

«Національний проект «Олімпійська надія-2022» напряму пов'язаний з успішною підготовкою та проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу», – на цьому наголосив Президент України В. Янукович

11 квітня у Львові під час розширеного засідання регіонального Комітету з економічних реформ щодо розвитку спортивної та туристичної інфраструктури в контексті реалізації Національного проекту «Олімпійська надія-2022». Глава держави нагадав, що коли навесні минулого року у Львові перший раз ішлося про ідею проведення в Карпатах зимових Олімпійських ігор 2022 р., багато хто сумнівався в реальності цієї мрії. Однак Президент наголосив, що менше ніж за рік Україна значно просунулася до її реалізації.

В. Янукович подякував усім, хто за останній рік доклав своїх зусиль для цього у Львові. «Я хотів би подякувати всім, хто за цей рік зробив те, що ми сьогодні побачили (аеропорт, стадіон). Я хочу подякувати і будівельникам, і керівникам, які задіяні в будівельній галузі, керівникам міста і області, і УЄФА, і М. Платіні», – сказав Президент. Говорячи про позицію М. Платіні в питанні проведення в Україні Євро-2012, В. Янукович відзначив, що «це людина, яка нам повірила, і разом з нами взяла відповідальність.... Його рішення оцінив український народ». Глава держави також окремо відзначив внесок у підготовку до проведення Євро-2012 віце-прем'єра України, міністра інфраструктури Б. Колеснікова.

«Ми сьогодні працюємо на наше спільне майбутнє, назва якого – будівництво майбутньої України «п'ятизіркового зразка», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 11.04).

Завершуючи засідання регіонального Комітету з економічних реформ у Львівській області, Президент наголосив, що Національний проект «Олімпійська надія-2022» – один із пріоритетних напрямів розвитку України.

Говорячи про його основне завдання і мету, глава держави зазначив, що на першому етапі – до 2014 р. – має бути підготовлена необхідна спортивна інфраструктура, щоб домогтися схвалення української заявки на право проведення зимових Олімпійських та Паралімпійських ігор 2022 р. На другому етапі – до 2022 р. – важливо завершити підготовку цієї інфраструктури (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 11.04).

Президент України В. Янукович закликає владу Львівщини переглянути рішення про відміну святкування Дня Перемоги. Про це він сказав 11 квітня в інтерв'ю журналістам у Львові.

«Я хотів би звернутися до Львівської обласної ради, жителів Львівщини подумати над цим питанням ще раз... Це дуже погане рішення», – зазначив глава держави.

Президент підкреслив, що «дуже погано» ставиться до такого підходу. «Це –

наша історія. Це – пам'ять про тих людей, які загинули в часи Великої Вітчизняної війни, які принесли свободу нашій державі, і завдяки яким наше покоління живе на мирній землі. Я вважаю, що це неповага до того покоління, яке зробило свою справу для нас».

«Я взагалі за те, щоб ми ніколи не забували про тих, хто приніс для нас цей день», – резюмував В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 11.04).

«Влада має зробити все необхідне, щоб у найближчий час історичні пам'ятки Львова, що перебувають у переліку ЮНЕСКО, були приведені у належний стан», – про це сказав Президент 11 квітня у Львові.

Відповідаючи на запитання представників ЗМІ, глава держави підкреслив, що нині у Львові таких об'єктів 95.

За словами Президента, таку роботу з упорядкування історико-культурної спадщини треба провести до 2012 р., коли в Україну приїде багато туристів у зв'язку з проведенням фінальної частини футбольного Євро.

«Я підняв рівень відповідальності всіх чиновників, які задіяні в цьому процесі: починаючи від Міністерства фінансів, казначейства і до будівельників, контролюючих органів. Тобто, створений такий ланцюг, який зобов'язаний цей регламент, відповідний протокол (ЮНЕСКО), виконати на 100 %», – підкреслив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 11.04).

Рівень оплати працівників освіти і видатків на утримання і модернізацію навчальних закладів, який існує сьогодні, не може задовольнити ні суспільство, ні уряд. Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що навіть у скрутній ситуації, коли бюджет держави переобтяжений виплатою астрономічних боргів попередників, необхідно шукати резерви для збільшення фінансування освіти.

Так, глава уряду доручив міністру фінансів Ф. Ярошенку і міністру освіти і науки Д. Табачнику до 11 травня внести на розгляд уряду узгоджені зміни до Бюджетного кодексу, які дозволять фінансувати дошкільні освітні заклади за рахунок першого (захищеного) кошика місцевих бюджетів.

Також Д. Табачнику доручено протягом місяця провести переговори з представниками освітянських профспілок щодо погоджених пропозицій до змін у Державний бюджет 2011 р., а також для опрацювання пропозицій щодо бюджетного фінансування освіти на період до 2015 р. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 11.04).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив керівнику Державної фінансової інспекції П. Андрєєву протягом тижня надати уряду розширену інформаційно-аналітичну довідку щодо результатів перевірок обґрунтованості тарифів на послуги житлово-комунального господарства.

Водночас ревізори мають подати пропозиції щодо заходів реагування у випадках, коли порушено принцип економічної обґрунтованості призначення тарифів.

Також М. Азаров доручив Міністерству будівництва і житлово-комунального господарства запропонувати механізм щоквартальних публічних звітів житлово-експлуатаційних організацій про витрачання коштів, сплачених громадянами за житлово-комунальні послуги. Результати таких звітів мають впливати на оцінку роботи керівників відповідних підприємств та визначати: чи продовжувати з ними контракти. Така норма має бути додана до контрактів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 11.04*).

У зв'язку з похолоданням в Україні Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив Міненерговугілля, Міністерству будівництва і житлово-комунального господарства і головам місцевих адміністрацій забезпечити безперерйне опалення лікарень, інтернатів, шкіл, дитячих садків, інших дитячих закладів.

Глава уряду заборонив відключати ці заклади від теплопостачання під приводом економії бюджетних коштів або під будь-яким іншим приводом.

Причому лікарні і освітні, дитячі заклади мають опалюватись незалежно від закінчення опалювального сезону, доти, доки в цьому буде потреба з огляду на погодні умови (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 11.04*).

Напередодні офіційного візиту до Китайської Народної Республіки Прем'єр-міністр України М. Азаров зустрівся з Послом КНР в Україні Чжан Сі Юнем.

Глава уряду відзначив динамічний політичний діалог з Китаєм, який продуктивно відбувається на найвищому рівні, а також інтенсифікацію ділового співробітництва між нашими країнами. Зокрема, він нагадав про укладання кредитних угод для фінансування інфраструктурних проектів в Україні.

Прем'єр-міністр України зауважив, що під час візиту буде закріплено домовленості про будівництво швидкісного залізничного сполучення між Києвом і аеропортом Бориспіль – «Повітряний експрес», а також запропоновано укласти угоду на будівництво Окружної дороги навколо столиці, включно з мостом або тунелем під Дніпром. При цьому М. Азаров наголосив, що перші масштабні українсько-китайські проекти мають стати «історіями успіху», які будуть дороговказом для кількох десятків інших проектів, які зараз обговорюються, а тому

запевнив, що їх реалізації уряд приділить особливу увагу.

М. Азаров висловив переконання, що історичне значення для відносин стратегічного партнерства між Україною і Китаєм матиме державний візит в Україну голови КНР Ху Цзиньтао поточного року.

Посол КНР в Україні Чжан Сі Юнь подякував М. Азарову за підтримку українсько-китайського співробітництва особисто з боку глави уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04*).

Віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В. Тихонов провів зустріч з президентом Американської торгівельної палати в Україні Х. Зукоскі. На зустрічі сторони обговорили питання можливих напрямів співпраці щодо розвитку регіонального співробітництва.

Зусилля уряду у сфері регіональної політики, як зазначив В. Тихонов, спрямовані на розроблення та запровадження нових підходів до підвищення конкурентоспроможності регіонів. Головним чином, за словами віце-прем'єр-міністра, увага уряду зосереджена на створенні сприятливого інвестиційного клімату в країні, а запровадження договірних відносин між Кабінетом Міністрів України та областями – один з інструментів залучення інвестицій.

Х. Зукоскі висловив зацікавленість у такій співпраці, зазначивши, що організація, яку він очолює, представляє 80 % загального обсягу прямих інвестицій, які надходять в українську економіку. Також президент Американської торгівельної палати запросив віце-прем'єр-міністра до участі в дипломатичному клубі, на засіданнях якого послы іноземних держав в Україні обговорюють серед інших і питання впровадження інвестиційних проектів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04*).

11 квітня до Севастополя після виконання гуманітарної місії з евакуації громадян із Лівії повернувся десантний корабель «Костянтин Ольшанський» ВМС Збройних сил України. Як раніше повідомлялося, десантний корабель був направлений у район Середземного моря для евакуації громадян України та інших країн з Лівії. На борту корабля до Севастополя повернулися 113 пасажирів, 85 з яких – громадяни України (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04*).

Організація зимової Олімпіади 2022 р. на Львівщині допоможе створити в Західній Україні 100 тис. робочих місць в туристичній галузі. Про це заявив 11 квітня віце-прем'єр-міністр Б. Колесніков під час виступу на розширеному засіданні Регіонального комітету з економічних реформ щодо розвитку спортивної та туристичної інфраструктури в контексті реалізації Національного проекту

«Олімпійська надія-2022» у Львові.

«Організація зимової Олімпіади 2022 р. на Львівщині допоможе створити у Західній Україні 100 тисяч робочих місць у туристичній галузі, – зазначив віцепрем'єр-міністр та додав. – На додачу, міжнародне змагання номер один у світі дасть також 500 тис. робочих місць у суміжних галузях. Це повністю вирішить соціальну проблему зайнятості у західному регіоні» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04).*

11 квітня 2011 р. у Пенсійному фонді України відбулось публічне представлення звіту про виконання бюджету Фонду за 2010 р.

У своїй доповіді заступник голови правління Пенсійного фонду України В. Короневський зазначив: «Виплата пенсій 13,6 млн пенсіонерів у 2010 р. була забезпечена фінансовими ресурсами в повному обсязі у законодавчо визначені терміни по всіх регіонах України».

За його словами, загальна сума власних коштів за 2010 р. становила 119,3 млрд грн, що порівняно з попереднім роком більше на 19,5 млрд грн. При цьому всі регіони наростили темпи зростання власних коштів.

«У поточному році, зважаючи на всі існуючі проблеми, Пенсійний фонд України зробить усе, щоб своєчасно та в повному обсязі виконати зобов'язання держави перед пенсіонерами», – зазначив В. Короневський.

Звіт про виконання бюджету Пенсійного фонду України за 2010 р. затверджений правлінням Фонду 6 квітня 2011 р. та опублікований в газеті «Урядовий кур'єр» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04).*

За оперативними даними, за I квартал 2011 р. підприємствами транспорту, що входять до сфери управління Міністерства інфраструктури України, перевезено 130,2 млн т вантажів – це на 15,7 % більше, ніж за аналогічний період 2010 р. При цьому транзит залізничним транспортом зріс на 23 % і становив 14,6 млн т (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 11.04).*

Міністерство строительства и жилищно-коммунального хозяйства планирует привлечь 700 млн долл. на реформу сферы ЖКХ. Об этом на брифинге заявил заместитель министра строительства и ЖКХ Г. Семчук. «Сейчас мы ведем переговоры по привлечению 700 млн долл. кредита Всемирного банка. В октябре будут переговоры. Мы их (средства) будем направлять на модернизацию системы водоснабжения и водоотвода и примерно 300 или 400 млн долл. на теплоснабжение», – отметил Г. Семчук. Кроме того, он подчеркнул, что часть средств будет направлена на утилизацию и переработку бытовых отходов (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 11.04).*

Проходно́й бар'єр на виборах в Верховну́ю Раду України для партій може́т бу́ть поднят с 3 % до 5 %. Об этом на пресс-конференции 11 апреля заявил министр юстиции Украины А. Лавринович.

«В ходе дискуссии, которая велась во время заседания рабочей группы по разработке избирательного законодательства, мы приняли решение, что проходной барьер должен составлять 5 %. Глава государства согласился с тем, чтобы именно этот уровень проходного барьера был на следующих парламентских выборах», – отметил А. Лавринович. Министр также подчеркнул, что опыт многих европейских стран доказывает, что при смешанной системе выборов 5 % – «это оптимальный вариант».

Также на следующих парламентских выборах в избирательных бюллетенях, возможно, не будет графы «против всех». (*REGNUM (www.regnum.ru)*. – 2011. – 11.04).

Кабі́нет Міні́стрів виді́лив 12 млн грн на фінансува́ння пропаганди украї́нської осві́ти за кордо́ном. Відповідна постанова Кабміну від 6 квітня оприлюднена на урядовому веб-порталі.

Документом затверджено порядок використання коштів, передбачених у Держбюджеті на 2011 р. на ці цілі.

Розпоряджатися коштами буде Міністерство освіти і науки, молоді та спорту, одержувач – державне підприємство «Інформаційно-іміджевий центр».

Кошти спрямовуються на сучасні інформаційні технології для ефективного міжнародного співробітництва України в питанні визнання документів про освіту, на пропаганду системи освіти в ЗМІ, розрахованих на іноземну аудиторію, і створення рекламної друкованої продукції про Україну та її освітню систему.

Кошти також спрямовуються на проведення Всеукраїнської конференції старшокласників «Модель ЮНЕСКО» в рамках виконання Міжнародної освітньої програми «Модель ООН», а також на придбання для Ризької української середньої школи у Латвії інтерактивного комплексу, що складається з інтерактивної дошки з програмним забезпеченням, мультимедійного проектора і комп'ютеризованих робочого місця для вчителя. Програма спрямована на зміцнення позицій України на міжнародному ринку освіти, збільшення кількості іноземних студентів, які здобувають освіту в Україні, та підвищення міжнародного іміджу України (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2011. – 11.04).

Кабі́нет Міні́стрів доповни́в склад державного концерну «Укроборонпром» більш ніж 124 підприємствами, довівши їх кількість до 137. Документом доручено забезпечити узгодження зміни в концерні з Антимонопольним комітетом у встановленому законодавством порядку про захист економічної

конкуренції.

Як повідомлялося, уряд ухвалив рішення про створення держконцерну «Укроборонпром» 29 грудня 2010 р.

Концерн створено з метою підвищення ефективності функціонування державних підприємств, які здійснюють господарську діяльність у сфері розробки, виготовлення, реалізації, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової та спеціальної техніки і боєприпасів, і беруть участь у військово-технічній співпраці з іноземними державами. Генеральним директором ДК «Укроборонпром» призначено Д. Саламатіна (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2011. – 11.04).

У 2011 р. для державної підтримки будівництва доступного житла передбачено спрямувати 150 млн грн, що дасть змогу побудувати близько 1500 квартир за умови пайової участі громадян. Про це ідеться в повідомленні прес-служби Кабміну.

Крім того, для забезпечення безкоштовним житлом військовослужбовців, депортованих осіб, вчених Національної академії наук, інвалідів Великої Вітчизняної війни І групи в Державному бюджеті передбачено виділення 889 млн грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2011. – 11.04).

Министерство энергетики и угольной промышленности Украины инициирует отмену НДС на ввоз нефти в страну с целью стабилизации цен на бензин, заявил глава ведомства Ю. Бойко.

«Для поддержки отечественных нефтепереработчиков мы инициируем отмену НДС на ввоз нефти в Украину», – сказал он.

Ю. Бойко напомнил, что в связи с нестабильной ситуацией на мировом рынке нефти, правительство пока отложило вопрос введения пошлин на нефтепродукты. Кроме того, по его словам, министерство инициирует снижение налоговой нагрузки на нефтетрейдеров.

Также правительство Украины на прошлой неделе приняло решение со II квартала снизить ставки акцизов на бензин на 50 евро за т, а на дизтопливо – на 30 евро. Кроме того, Минэнерго определило ценовой коридор на самый ходовой бензин А-95 размером 9,75 грн (около 1,2 долл.) за литр (*Четверта Влада (http://4vlada.net)*). – 2011. – 12.04).

ПОЛІТИКА

Посол Німеччини Ганс-Юрген Гаймзет вважає взаємовиключними прямий вступ України в Митний союз у рамках Єдиного економічного простору і створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом.

«Прямий вступ України в Митний союз виключає переговори з Європейським Союзом щодо створення зони вільної торгівлі», – заявив він.

Водночас Ганс-Юрген Гаймзет зазначив, що для Європи немає проблеми в тому, щоб Україна вела переговори з Росією, Казахстаном і Білоруссю.

Як повідомлялося, 7 квітня Президент В. Янукович припустив участь України в митному союзі в рамках ЄЕП, позначивши його формат як «3+1» (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2011. – 11.04).*

Германія намерена надати Україні допомогу для будівництва нового укриття над четвертим блоком Чернобыльської атомної електростанції. Об этом сказал посол Германии в Украине Ганс-Юрген Гаймзет.

Посол сообщил, что на Чернобыльской донорской конференции, которая состоится 19 апреля, Германия будет представлена на уровне заместителя министра охраны окружающей среды.

Напомним, в конце марта председатель Государственного агентства по управлению зоной отчуждения В. Холоша заявил, что стоимость реализации проекта по строительству НБК над существующим объектом «Укрытие» на Чернобыльской атомной электростанции составит 990 млн евро.

Как известно, Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) заявил о готовности выделить 120 млн евро на сооружение объекта «Укрытие» на Чернобыльской АЭС (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2011. – 11.04).*

Українська влада не бажає обговорювати з політичними силами проект виборчого кодексу. Про це заявила співдоповідач ПАРЄ з моніторингу по Україні М. де Пурбе-Лундін за підсумками її візиту в Україну.

«Не схоже, що влада дуже серйозно ставиться до проведення діалогу з усіма політичними силами щодо проекту нового виборчого кодексу. А замість цього схоже, що вона бажає обговорювати деталі кодексу, який вони написали приватно», – сказала М. де Пурбе-Лундін.

Вона підкреслила, що консенсус та довіра до нового кодексу з боку усіх політичних сил важливий для забезпечення чесних та демократичних виборів в Україні наступного року.

До того ж вона висловила розчарування тим, що влада бажала обговорювати

новий виборчий кодекс лише в тій частині, що стосується парламентських виборів, а не єдиний кодекс, який можна застосувати до всіх виборів, як це наполегливо рекомендує Венеціанська комісія. Торкаючись конституційної реформи, співдоповідач підкреслила, що повернення до Конституції 1996 р. не прибрато перешкоди для виконання Україною зобов'язань перед Радою Європи, які зазначені в нещодавній резолюції асамблеї.

Водночас М. де Пурбе-Лундін привітала створення Конституційної асамблеї, яка має курирувати процес конституційної реформи (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2011. – 11.04).

Перед комуністами Львовської області стоить задача развенчания националистических мифов и непримиримая борьба с неонацистской идеологией и неофашистскими группировками. Об этом заявил лидер Коммунистической партии Украины П. Симоненко, общаясь с делегатами XL областной отчетно-выборной конференции львовских коммунистов (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2011. – 12.04).

Генеральная прокуратура Украины настаивает на том, чтобы экс-президент В. Ющенко сдал кровь для экспертизы по делу о его отравлении. Об этом заявил заместитель Генпрокурора Р. Кузьмин на пресс-конференции.

По его словам, на данный момент «в деле нет доказательств, подтверждающих факт отравления экс-президента». «Более того, в уголовном деле нет достаточно данных, в соответствии с законами Украины подтверждающих наличие в крови В. Ющенко диоксина», – сказал заместитель Генерального прокурора.

В связи с этим Генпрокуратура настаивает на проведении дополнительной экспертизы, в рамках которой В. Ющенко должен предоставить пробирку со своей кровью, которая была сдана им сразу после отравления и до недавнего хранилась у его охранника (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2011. – 11.04).

Генеральная прокуратура разрешила экс-президенту Л. Кучме посетить Москву. Об этом на пресс-конференции сообщил замгенпрокурора Р. Кузьмин.

Как известно, Л. Кучма был приглашен на празднование юбилея полета первого человека в космос, которое состоится 12 апреля в Большом Кремлевском дворце в Москве. В настоящее время Л. Кучма находится на подписке о невыезде (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua)*). – 2011. – 11.04).

Председатель Политсовета партии НУ – НС В. Наливайченко призвал все патриотические силы страны объединиться для денонсации харьковских соглашений. Об этом сообщает пресс-служба партии.

«Обращаемся ко всем патриотическим политическим силам и ко всему обществу, чтобы вместе начать общенациональную кампанию по отмене оккупационных соглашений и очистке нашей земли от иностранных военных баз», – отметил В. Наливайченко.

Обещания власти о том, что заключение соглашений приведет к удешевлению газа для Украины и неповышению коммунальных тарифов на газ, не выполнены, а тарифы на газ возросли более чем на 50 %, говорится в сообщении.

В партии утверждают, что ежегодно Украина теряет миллиарды долларов бюджетных доходов, которые должны были быть направлены на социально-экономическое развитие Крыма и потребности ежедневной жизни жителей Севастополя. В распоряжении российского флота находится более 18 тыс. га земель, десятки километров самых лучших причалов и береговой зоны. При этом только 25 % этой территории используются на военные потребности, остальные – под незаконный бизнес, приватизацию и строительные аферы командования флота, утверждает «Наша Україна».

В «Нашій Україні» также подчеркнули, что Россия систематически нарушает соглашения от 1997 г., которые определяют условия временного пребывания российского флота на украинской территории. В частности, до сих пор не заключен ни один договор аренды на объекты, которые использует российский флот. Вопреки решению судов оккупированы украинские маяки. Продолжается загрязнение флотом акватории крымского побережья, а склады взрывоопасных материалов несут прямую угрозу жизни крымчан, говорится в заявлении (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.04*).

ЕКОНОМІКА

Международный валютный фонд ухудшил прогноз потребительской инфляции в Украине до 10,2 % декабрь к декабрю. Об этом говорится в материалах исследования «Всемирный экономический прогноз», проведенном МВФ и опубликованном 11 апреля.

Отметим, что в октябре 2010 г. эксперты фонда прогнозировали на 2011 г. потребительскую инфляцию в Украине 9,8 % декабрь к декабрю. Вместе с тем МВФ улучшил свой прогноз среднегодовой (накопительным итогом) инфляции в Украине на текущий год, до 9,2 % по сравнению с октябрьским прогнозом 10,8 %.

При этом фонд ожидает в 2012 г. дальнейшего замедления среднегодовой инфляции в Украине до 8,3 % и далее до 5 % в 2016 г. Одновременно МВФ

сохранил оценку роста ВВП Украины в этом году в размере 4,5 %.

МВФ ожидает ускорения роста украинской экономики в 2012 г. до 4,9 %. В то же время на текущий год МВФ ухудшил прогноз дефицита текущего счета платежного баланса Украины до 3,6 % от номинального ВВП по сравнению с октябрьским прогнозом в 1,3 %. Затем в 2012 г. ожидается увеличение дефицита до 3,8 % от ВВП, с последующим сокращением до 2,9 % ВВП в 2016 г. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.04*).

8 апреля 2011 г. ООО «ЕСУ» перечислило первую часть суммы за 92,79 % акций ОАО «Укртелекома» в размере 4 млрд 237,55 тыс. грн. Об этом сообщает пресс-служба Фонда государственного имущества Украины.

Несколькими днями ранее в госбюджет уже были зачислены средства залога за участие в конкурсе по продаже пакета акций ОАО «Укртелеком», внесенные ООО «ЕСУ», в размере 1,050 млрд грн. Таким образом, в госбюджет от продажи акций «Укртелекома» уже поступило почти 5,3 млрд грн (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.04*).

Импортеры труб в Украину исчерпали годовую (до октября 2011 г.) квоту на поставку стальных бесшовных обсадных и насосно-компрессорных труб диаметром не более 406,4 мм по состоянию на 1 апреля на 85,62 % (получено лицензий на поставку 13,661 тыс. т). Об этом заявили в Министерстве экономического развития и торговли (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 11.04*).

Украинские производители автотранспортных средств, по предварительным данным, в январе – марте 2011 г. увеличили производство автомобилей и автобусов более чем вдвое по сравнению с аналогичным периодом 2010 г. – до 22,8 тыс. ед.

Наибольший прирост производства продемонстрировал легковой сегмент, увеличив производство в 2,3 раза, выпуск автобусов увеличился на 10 %, в то время как производство грузовых и коммерческих авто снизилось на 30 %.

При этом в ассоциации отметили, что автопроизводство в Украине возросло не за счет внутреннего рынка, а за счет экспорта.

В текущем году эксперты ассоциации ориентировочно оценивали возможный прирост автопроизводства на 25 % к 2010 г. за счет обновления модельного ряда и выпуска новых авто (в частности, ZAZ Forza на ЗАЗе) (*Утро-Украина (www.utro.ua). – 2011. – 11.04*).

Национальная комиссия по вопросам регулирования связи начала переговоры с операторами мобильной связи по поводу отмены «нулевых» внутрисетевых тарифов. Об этом заявил глава НКРС П. Яцук.

По его словам, в 2010 г. с операторами было согласовано, чтобы не было нулевых ставок внутри сети, это уже был первый шаг на пути к решению проблемы, и в настоящее время комиссия ведет с ними переговоры, чтобы они исполнили свои обязательства.

В НКРС также отмечают, что уже более 90 % трафика в сотовых компаниях замыкаются внутри сети. В результате, по мнению членов комиссии, рынок искусственно сдерживается в развитии, так как звонки мобильных абонентов на «чужие» сети ограничены из-за их высоких расценок.

По словам П. Яцука, эту ситуацию можно разрешить путем уменьшения ставок интерконнекта и установлением определенных внутрисетевых тарифов. В операторах связи констатируют, что услуг стоимостью 0 грн как таковых у них нет и не было и абоненты ежемесячно платят за связь (*Утро-Украина (www.utro.ua). – 2011. – 12.04.*)

Антимонопольный комитет Украины предупреждает участников продовольственных рынков о недопустимости необоснованного повышения цен накануне Пасхи.

Как сообщается на сайте АМК, об этом первый заместитель председателя Антимонопольного комитета Украины Ю. Кравченко заявил 11 апреля во время видеоконференции.

«Если будут выявлены случаи заговоров основных участников рынка продовольственных товаров, и мы их докажем, Антимонопольный комитет будет принимать в отношении виновников жесткие меры», – отметил по этому поводу он.

Ю. Кравченко посоветовал представителям бизнеса вводить скидки на товары накануне Пасхи, как это происходит на новогодние праздники, и получать прибыль благодаря увеличению оборота, а не за счет повышения цен (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2011. – 12.04.*)